

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 160. szám.

Szombat, július 16.

Azaldunai öblözetek ármentesítéséről

Nagybecskerek, július 16.

A III., IV. és V. dunai öblözetek ármentesítése ügyében f. hó 7-én Pancsován megtartott értekezletről egyes lapok olyan tudósítást közöltek, mintha a társulat megalakítása nem hiúsult volna meg, hanem mintha közakarattal csak elhalasztották volna. Ezek a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak, mert bizony az érdekelt községek már ezen az értekezleten határozottan ellene voltak a társulatlak a jelenlegi körülmények között való megalakításának és ha a kincstári jószágigazgató ujjabb terminust adott nekik, ujjabb nyilatkozataik megtételére, ezzel csak leplezni óhajta azt a határozott kudarcot, amelyet kísérlete valtott.

Csodálatos, hogy mily szokatlan buzgalommal és szinte érthetetlen izgatott türelmetlenséggel erőlteti a kincstár az ármentesítő társulat mostani megalakítását, holott az ármentesítést eddig mindig elnezte, még akkor is, — amint Szüry Kálmán közalapítványi igazgató az értekezleten mondá — amikor ezelőtt 15 évvel, 50%-al olcsóbban meg lehetett volna azt csinálni.

Pedig akkor az ártéri birtokok községek, mivel jogigényük még nem volt oly általánosan elismerve és mert az ármentesítés jóval kevesebbe került volna, talán arra is hajlandók lettek volna, hogy ármentesítő-társulatot alakítsanak és terület arányában hozzájáruljanak a költségvetéshez; de a kincstár mindig védekezett ellene. Egyszer azt mondták, hogy e sikeres ármentesítés műszakilag lehetetlen, máskor meg az volt a kifogás, hogy gazdaságilag nem fizeti ki magát.

Most pedig egyszerre, váratlanul annyira lelkesedik a kincstár az ármentesítést és oly sietve, oly nyakra-főre megakarja csinálni, hogy még arra sem enged időt, hogy a községek a terveket, a költségvetést és az alapszabálytervezetet megismerhessék és hogy szabályszerű határozatokat hozhassanak.

A társulat alakítására szóló meghívót jun. 20-ikán bocsátották ki, az alakuló ülést pedig már július 9-ére kitűzték.

Hogy így rövid idő alatt oly nagyfontosságú kérdést, mint ennek az ármentesítő-társulatlak megalakítása, rendszeresen elő lehessen készíteni és a határozathozatalra megélelni, azt a kincstári jószágigazgató ur, aki állítólag hozzá ért ember, csak nem képzelhetette. Igazán kíváncsiak lehetünk tehát arra, hogy mi lehet az oka ennek a nagy sietségnek?

A 9613/V/2. számú miniszteri rendeletről, mely a jószágigazgató eljárásának alapul szolgált, ezt a nagy sürgősséget kimagyarázni nem lehet. Hiszen e rendelet, amidőn a terveket és költségvetéseket közli, csak alkalmat kíván nyújtani a megalakításra és a társulat esetleges megalakítására, de egy szóval sem ajánlja azt, sőt óvatosságra inti az érdekeltet, amidőn figyelmezteti, hogy a 21 korona holdankénti megterheletés kétség-telenül súlyos és hogy az alakítandó társulat közérdekűvé való nyilvánítására nem számíthatnak.

Mi indokolja tehát azt a nagy buzgóságot, amellyel a jószágigazgató a társulatot mindenáron megalakítani igyekszik?

Akármi volt az indoka, de az eljárás nem volt éppen nagyon diplomatikus, mert éppen akkor akarja a községeket rávenni igen súlyos anyagi áldozatokra, amikor ezek segítséget várnak és annak eléréséhez magukat már igen közel hiszik. Ezt a reménységüket akarja lerombolni, amidőn a segítséget és méltányosságot váró községeknek azt mondja, hogy „nem egyezkedünk, hanem csináljátok meg az ármentesítő-társulatot és pedig a kincstár vezető és döntő szerepének biztosításával”; röviden: „fizessetek és engedelmesskedjétek.”

De nagyon naiv is ez az eljárás, mely ilyen körülmények között, minden előzetes ismertetés, megvitatás és alapos meg tárgyalás nélkül 2 hét alatt akarja nyelbeütni a társulatot, egyszerűen csak korteskedés útján.

Amikor a jószágigazgató vállalkozását lelkesen pártoló és általa informált Délvidéki Lapok a társulat ellenzését üzletekkel „gessefteléssel” hozza vonatkozásba, ennek a hatása alatt az ember könnyebben vétkezik és még azt is gondolhatja, hogy a kincstári községek szeme előtt az a remény lebegett, hogy a társulatlak alakulás által az ártéri birtokok önként és törvényes hatálylyal elvállalván az ármentesítés költségeit, a kincstár menekül azon kötelezettsége alól, hogy saját költségére ármentesítsen.

Mi azonban nem akarjuk a Délvidéki Lapok példáját követni, mi nem gyanúsítunk senkit, legkevésbé a kincstárt és annak nagyra-becsült képviselőjét. Mi az ő eljárását hibának tartjuk ugyan, de csupán tulbuzgóságból eredő hibának.

Ha tehát a községek a tulbuzgó kincstári községek kívánsága szerint rudnak állani nem akarnak, csak arra vall, hogy jobban ismerik a helyzetet, mint azok jól megfontoltjak cselekedeteiket és nem akarják a társulat megalakításával igazságos ügyüket a helyes kerékvágásból elterelni.

A községek remélik, biznak benne, sőt tudják, hogy ez a kérdés rövid időn belül jobban és helyesebben lesz megoldva, azáltal, hogy a kincstár vagy egyezségrre lép velük, vagy per-vesztes lesz. Az pedig kétségtelen, hogy ezeknek egyike vagy másika be fog következni, hiába nyilatkoztalja ki a jószágigazgató, hogy a kincstár az egyezkedést „méltóságán alulnak tartja”. Ez különben lehet a jószágigazgató felfogása, de nem lehet a miniszteré és a kormányé.

A jószágigazgató képviselheti az alperes kincstárt, de egyidejűleg semmi esetre sem képviseli a kormánynak és a földmivelésügyi miniszternek az intencióit.

A földmivelésügyi miniszter ebben a kérdésben nem állhat a beperelt kincstári birtok védelmezőjének szűkkörű álláspontján; neki ezt a kérdést a közgazdasági kormányzat magasabb szempontjából kell néznie.

Ha a III., IV. és V. öblözetek ármentesítését nemzetgazdasági, szociális és a nemzeti politika érdekei követelik, ezek elől a kormány ki nem térhet, ezeknek a magasabb érdekeknek fel kell áldozni a kincstárnak, mint birtokosnak apróbb érdekeit. A földmivelésügyi miniszter, mint a kormány tagja tehát nem fog úgy nyilatkozni, hogy egyezkedni az állam méltóságán alulnak tartja. Akárki mondja is, nem hisszük el. Mert ha magasabb érdekek azt kívánják, hogy az ármentesítés mihamarabb megtörténjen, a kormány még a kincstár érdekeinek sérelmével is egyezkedni fog, sőt nemcsak hogy méltóságán alulnak nem tartja, hanem keresni fogja a méltányos egyezséget.

Pedig az nem is jár a kincstár érdekeinek sérelmével, mert nyilvánvaló, hogy annak a 23.000 holdnak, amelyet a király 1867-ben arra szánt, még ma is az a hivatása, hogy az öblözeteket ármentesítse. Ezen hivatását teljesíteni egyszer már meg is kísérlette, amidőn azt a területet az ármentesítés kötelezettségével telepeseeknek adta át.

Érthetetlen tehát, hogy miért vonakodik

a kincstár ezen ármentesítési kötelezettségét teljesíteni, amidőn arra már birói ítélet is figyelmezteti.

Vonakodásának csak egy elfogadható okát ismernénk el, azt t. i., ha az árterület sajátosságos vízjárási viszonyai miatt az ármentesítés egyáltalában nem volna lehető, de most már ez a kétség is el van oszolva, mert az állam közegei által elkészített tervek és költségvetés bizonyítják, hogy az ármentesítés lehetséges.

Miért nem fog tehát a kincstár az ármentesítéshez, miért nem teljesíti kötelezettségét, holott ezen kötelezettsége nem lehet kétes, az ármentesítést pedig magasabb érdekek követelik és sürgetik?

Ha azt hiszi a kincstár, hogy az ármentesítésre rendelt 23.000 holdnak a jövedelme az ármentesítésre szükséges 21 milliónak a fedezésére nem elegendő, miért nem mondja meg ezt őszintén, miért tette meg azt a szerencsétlenül járt kísérletet, hogy az érdekelt községeket az ármentesítő-társulat megalakítása által a költségek viselésébe bevonja.

Hiszen a községek szívesen hozzájárulnának és önként vállalnának el olyan terheket, amelyekkel legjobb hitük és meggyőződésük szerint nem tartoznák, — csak hogy az ármentesítés mielőbb megtörténhessen. Ez volna az a bizonyos egyezés, amit a községek felajánlanak; ily egyezséget elfogadni nem sértheti sem a kincstár, sem a kormány méltóságát.

A III., IV. és V. dunai öblözetek ármentesítésére vonatkozó tervek és a költségvetés elkészültek, — hogy az ármentesítés lehetséges, az iránt többé nincs kétség, — tessék tehát hozzájárulni.

Tessék a kincstárnak hozzáfogni, de őszinte, igaz szándékkal és olyan intézkedésekkel, amelyek célra is vezetnek. Mert az a kísérlete, melynek az volt a látszata, hogy az ármentesítő-társulat megalakítása által a kincstárnak nyilvánvaló kötelezettségét a községekre hárítsa, hiba volt. Ebben a községek bele nem mehetnek; az ilyen lépés csak arra alkalmas, hogy a kincstár iránt bizalmatlanságot keltsen és az ármentesítés régen húzóódó kérdése által már amugy is felidézett nyugtalan-ságot és elkeseredést fokozza.

Tessék a jószágigazgatónak olyan megbízatást kieszközölni, ami a községek jogos érdekeit nem sérti és amely az ármentesítés fogantatását biztosítani is képes. Mi leszünk az elsők, akik hálával és köszönettel fogunk neki érte adózni és akik szerény, de önzetlen támogatásunkat neki felajánljuk.

Reméljük és bizunk benne, hogy a földmivelésügyi miniszter — legyen bár egyuttal a kincstári javak legfelsőbb felügyelője — a jószágigazgatónak tulbuzgóságból eredő kudarcát tudomásul véve, a magasabb kormányzati álláspontra fog helyezkedni és sürgősen meg fogja tenni az intézkedéseket, hogy az aldunai III., IV. és V. öblözetek árterülete az érdekelt községekkel kötendő esetleges egyezés alapján, a kincstár által mielőbb ármentesítessék.

A közérdek szempontjából kívánjuk és sürgetjük ezt.

SZALLITÁSI, BIZOMÁNYI, INCASSO FIOK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERI MÓR ÉS FIA SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközlünk mindennemű szállításokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsijainkban, valamint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

482-200.57

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 2/4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő és zuhanyfürdő reggeltől este 8 óráig nyitva van.

Julius 24. A torontálmezei tüzoltó-szövetség közgyűlése
 Augustus 18. Rendkívüli megyei közgyűlés.
 Augustus 18. Közigazgatási bizottság ülése.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Julius 16.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 748.2 mm.
 Hőmérséklet: maximum 26.2 C., minimum 14.0 C. Csapadék: 0.8. Felhőzet: Cu—St. 8. Szélirány és erősség: NV. 3.

Jóslat a következő 24 órára: Változékony, enyhe. Sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 percetől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 percetől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Vasuti közlekedésünk javítása.

— A nagybecskereki Omke memorandum. —

Nagybecskerek, július 16.

Torontálvármegye, de különösen Nagybecskerek város vasuti közlekedési viszonyai ellen tudvalevőleg már régen panaszkodik egy városközsége, mint a közlekedés által érdekelt kereskedelem és ipar.

Sokat kértek, kilincseltek a város és a kereskedők egyaránt, hogy Nagybecskerek város vasuti közlekedése megjavíttassék, de sajnos, mindezt hiába, sőt a közlekedési viszonyok egyre rosszabbodtak.

Az Omke nagybecskereki kerülete most megint napirendre hozza a közlekedési viszonyok javításának ügyét s ez irányban terjedelmes memorandummal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez és a Máv. igazgatóságához.

A memorandum, melynek támogatására fölkérte az Omke a vármegye alispánját, Nagybecskerek városát, a pancsovai Lloyd-társulatot, egy gyorsított vonatot kíván Pancsováról direkt Nagyikindára a Budapestre reggel 7 óra 20 perckor érkező 709. sz. személyvonathoz való csatlakozással, két gyorsított vonatot pedig Nagyikindáról Pancsovára, csatlakozással a Budapestre reggel 8 óra 15 perckor 708. számú és este 10 óra 15 perckor 706. sz. induló gyorsvonatokhoz, illetve este 8 óra 5 perckor induló 710. sz. személyvonathoz.

Vagyis a Budapesttel való jobb és gyorsabb összeköttetés végett nem direkt Szeged, hanem direkt Nagyikindára kell gyorsított járatokat bevezetni Nagybecskerekről, illetve Pancsováról és vissza.

Ezen célból a 3 vonatonál csupán posta- és gyorsáru kezelés volna bevezetendő, minden egyéb (tehát teheráru) mellőzendő. A gyorsabb járat — a memorandum szerint — a fel- és alépítmény megerősítése nélkül elérhető lenne ezen vonatoknak M. II. rendszerű mozdonyokkal való továbbítása által, mert míg ennek összes súlya csupán 20° tonna és megengedhető legnagyobb sebessége mégis 60 kilométer, addig a jelenleg közlekedő Va, VI. és XII. oszt. mozdonyok sokkal súlyosabbak; így az Va. oszt. mozdony 30° tonna s csak 50 km., a VI. oszt. mozdony 27.99 tonna és csak 45 km., a XII. oszt. mozdony 27°—29° tonna és csak 45 km. maximális sebességgel közlekedhetnek.

Már most, ha az M. II. sorozatu és 60 km. maximális sebességgel közlekedhető mozdonyokkal a vonatok továbbítását a nyílt vonalon csak 50 km.-rel vesszük fel, a megállás és elindulásra 1—1 percet számítunk, ami e szerint mintegy átlagos 45 kilométer sebességnek felel meg, akkor a pancsova—nagyikindai ut a vizvételezés 2 mozdonycseréjére szükséges idő beleszámításával 4 óra 44 perc, a nagybecskerek—nagyikindai ut 1 óra 57 perc s így a pancsova—nagybecskereki ut 2 óra 47 perc alatt lenne megtehető s így például az éjjeli vonat menet-

rendje akként lenne megállapítható, hogy egy vonat indulna Pancsováról Nagybecskerekre át Budapestre este 6 óra 43 perckor a Nagybecskerekről jelenleg este 6 óra 46 perckor induló személyvonat helyett. Ez Nagybecskerekről 9 óra 16 perckor menne tovább s csatlakozna Nagyikindára az onnan Budapestre éjjel 11 óra 28 perckor induló 709. sz. személyvonathoz M. II. rendszerű mozdony továbbítása csakis gyorsáru és postakezelés mellett.

Viszont ugyanígy összeállítva a d. u. gyorsvonat (708. sz.) érkezik Nagyikindára déli 12 óra 45 perckor, innen indulás 12 óra 55 perc, érkezés Nagybecskerekre 2 óra 52 perc d. u., érkezés Pancsovára 5 óra 39 perc d. u.

Az éjjeli személyvonat (710. sz.) érkezik Nagyikindára éjjel 3 óra 30 p., innen indulás 3 óra 40 p., érkezés Nagybecskerekre reggel 5 óra 37 p., Pancsovára reggel 8 óra 24 p. A memorandum erről táblázatos részletes menetrendet is állít össze.

Az új vonatok bevezetése, közlekedése és menetrendje a memorandumban tekintet nélkül lett a jelenlegi menetrendre megállapítva és kérve, elvül felállítván azt, hogy oly városokat, mint Pancsovát és Nagybecskereket (az előbbi határszéli és kikötőhely, az utóbbi Torontálvármegye székhelye) megilleti az, hogy közvetlen és gyors összeköttetésük legyen a fővonallal és Budapesttel. Eddig e helyek ennek hiányában visszaféjődtek, e visszaféjődés folyton fokozódik s ha ezt megakarjuk gátolni, amint kell is, hogy az alföld e két nagyobb városát, de elhagyott városát is némileg felkaroltassék, ezt csakis a közlekedés gyökeres megjavítása által lehet elérni. Ezért a többi vonatok menetrendjét kell a lehetőséghez képest ezen direkt vonatokhoz csatlakoztatni, nem pedig fordítva.

Az új vonatok bevezetése által Felsőtorontálból könnyű és jó közlekedés nyílik az alsó vidékekre is s olyanokra, mint pl. Szécsány, Mósos, Zichyfalva is, amelyek az eddigi közlekedés folytán a felső résztől ugyiszólván teljesen el voltak zárva s csak kerülő utakon lehetett hozzájuk jutni. Most Nagybecskerek mintegy metsző pontot képez felső- és alsó Torontál közt, ami az új vonatokkal meg lenne szüntetve.

A nagybecskereki Omkének minden irányban tanúsított agilitását bizonyító memorandumot csak a legteljesebb elismeréssel lehet fogadni s reméljük, hogy az intéző körök egyszer már figyelembe veszik Nagybecskerek közlekedésének javítására irányuló törekvéseket. Igaz ugyan, hogy gyökeresen és ideálisan csak úgy volna segítve a bajokon, ha megcsinálnák a szeged—pancsovai, illetve budapest—szeged—nagybecskerek—pancsovai fővonalat gyorsvonati közlekedéssel, de hát egyelőre közlekedésünk bármiféle megjavítását köszönettel fogadjunk.

Az Omke a memorandumot megküldötte a vármegyei országgyűlési képviselőknek is, akik bizonyára minden befolyásukkal támogatni fogják a kérést.

— Tanácsülés Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor Strossz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott, amelyen különféle folyó ügyeket intéztek el.

Creme de Beurre Parisienne

(Paris Vaj-Creme) Ára 3 korona
 Cosmetikában korszakalkotó találmány.

Az arcból minden abnormalis tisztaltanságát (vörös orr, szeplő, bibircs, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**
 Paris elite kedvenc toilette cikke.

Főraktarak:
 Paris: Rue Rigoletto 7.
 London E. C.: Idol Lane 7—8.
 New-York: Sohn Street 90.
 Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
 Wien: G. R. Fritz.
 Budapest: Török A.

Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerüzára, Gabona-tér.
 Prospektus gratis.

— A vármegye központi választmány ülése. Torontálvármegye központi választmánya tegnap délelőtt 10 órakor Jankó Agoston alispán elnöklésével ülést tartott, amelyen jelen voltak: Franz J. L., Farkas Vince, dr. Millos Aurél, Oldal Antal és Weisz Izidor választmányi tagok, továbbá Rigó István, mint a választmány jgyzője. A központi választmány a tegnapi ülésen foglalkozott az 1911. évre érvényes birandó képviselő-választók névjegyzéke ellen beadott felhatalásokkal és észrevételekkel.

— A nagybecskereki tüzoltótanfolyam. A torontálvármegyei tüzoltó-szövetség tegnap kezdte meg Nagybecskerekben a tüzoltó-tanfolyamot, amely 7 napra van tervezve s amelyen a megyebeli önkéntes tüzoltók közül 45 hallgató vesz részt. A tanfolyamot Papp Ferenc szegedi hivatásos tüzoltóparancsnok vezeti, aki reggel 7-től 11-ig elméleti, délután 3-tól 7 óráig pedig a gyakorlati tüzoltásra oktatja ki a hallgatókat. A tanfolyam záróvizsgáját folyó hó 22-ikén délután 5 órakor tartják meg a nagybecskereki tüzoltó-örtányan.

— Ünnepekt plébános. Szenthubertől írják: Szenthubert községben e hó 10-én szép ünnepély folyt le. Ugyanis abból az alkalomból, hogy a megyés püspök Scheffer Ferenc itteni köztiszteltben álló plébános tb. esperessé ki-nevezte, megjelentek nála a parochiához tartozó községek előjárói teljes számban tisztelni. Fulda Károly körjegyző a három község lakos-sága nevében szívhez szóló szavakkal üdvözölvén szeretett lelkipásztorukat a megérdemelt kitüntetéshez, mit az új esperes meghatoltan köszönt meg. Este a dalárda zenés lampión szerenádöt rendezett, melynek folyamán Leblanc Lajos karmester üdvözölte a kitüntetett esperes-plébánost, az összegyűlt hívek lelkes eljanzése között.

— Ujabb felhőszakadás Krassó-Szőrönyvármegyében. Mint Karánsebestől jelentik, a hátszeg—karánsebesi vonalon óriási jégeső és felhőszakadás volt. A viz Jász és Karánsebes-Téglagyár állomások között a vasuti töltést négy-száz méter hosszúságban elmosta s a karánsebesi állomásról asztalokat és székeket magával sodort. A forgalmat átszállással bonyolították le. Karánsebes külvárosában nagy víz lepte el az utcákat.

„Évek óta használom a természetes Ferencz József-keserűvizet egy a klinikán, mint a magán-gyakorlatban, mert ez anélkül, hogy kellemetlen-séget okozna, gyorsan és biztosan hashajtólag hat”. Baccelli G. tanár, a római kir. egyetemen az orvosi klinika igazgatója. 42(1)—11

— Villámcsapás a templomba. Németh községből írják lapunknak: E hó 14-én délután fél 6 órakor nagy vihar vonult el Németh község felett. Szokás szerint a régi babonából, a harangozó két fiuval harangozott, hogy a vihar csendesen elvonuljon és kárt ne tegyen. Abban a pillanatban, hogy megálltak a harangozással, a villám hatalmas dörgéssel lecsapott a gör. kel. szerb templomba. Két oldalán levő ajtóit és ablakait teljesen összerombolta s megrongálta a falat is, de a berendezést kár nem érte. A kóruson levő harangozó és a két fiu a villámcsapástól összeesett, de bajuk nem történt. A templom belseje erősen megtelt füsttel, de semmi sem égett el. A némethi gör. kel. szerb templomban van a némethi volt nagybirtokos, Damascin családnak temetkezési helye is, de a sirbort nem érte a villámcsapás.

— A nyaréji betörések. A rendőrség és csendőrség a titokzatos betörések ügyében kettőzött buzgalommal nyomoz, hogy világot vessen a rejtelemre. Egész éjjel állandóan cirkálnak a rendőrök és csendőrök az utcákon s a múlt éjjel nem is virrasztottak hiába. Az éjjel fél két órakor ugyanis a cirkálók egy alakot pillantottak meg, aki a Kurländer-udvar kerítésén, amely Faur műszaki tanácsos házába vezet, nagy buzgalommal igyekezett átjutni. A rendőrök és csendőrök ott termettek s elespték az éjjeli látogatót s nyomban bevitték a rendőrségre. Kiderült, hogy az illető Wagner D. zso nagybecskereki kereskedőség, de azt vallja, hogy neki semmi gonosz szándéka nem volt, hanem csak Feurék cselédjét akarta meglátogatni, a kivel viszonya van. A cseléd, akit szintén kiballgattak, beismerie, hogy Wagner ismerőse, de eddig még kerítésen át nem jött hozzá. A rendőrség fogva tartja az éjjeli látogatót s tovább

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
 Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utolérhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER.

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz.
 Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonnyak.

nyomoz abban a reményben, hogy hátha ennek a révén kideríti az egész rejtelmes betörő históriát. Az első elfogott „betörő”-ről ugyilátszik azonban, hogy aligha az igazi s egész más betörési szándékai voltak.

— Fuiinternátus Nagyikindán. Nagyikindán az állami főgimnáziummal és a f. évi szeptember hó 1-én megnyíló községi polgári fuiskolával kapcsolatosan Major Lajos és Sztoja Miklós főgimn. r. tanárok vezetésével fuinternátus létesül. Felvételnél gimnáziumi és a polgári iskola I. osztályába járó tanulók valláskülönbség nélkül havi 40 kor. díjfizetése mellett, mely összeg minden hó elsején előre fizetendő. Felvételnél minden tanuló 30 koronát fizet az egész év tartamára orvosi kezeles (a gyógyszerek kivéve) és butorhasználati díj címén. Tankönyvekről és egyéb iskolai díjak és szükségletekről a szülők gondoskodnak. A fizetett díjak fejében a tanuló teljes ellátást kap és pedig: Egészséges lakást, fűtést, villanyvilágítást, mosást és izletes, egészséges étellemezést. Felvételért jelentkezni lehet augusztus 15-éig írásban vagy személyesen Sztoja Miklós főgim. tanárnál Nagyikindán, aki bővebb felvilágosítással szolgál.

— József főherceg és a repülőverseny. A múlt hónapban lezajlott repülőversenyekhez József főherceg is kísérővel naponta ellátogatott. Egy alkalommal érdekes epizód történt. Ő fenségeknél éppen az uszonnát találta fel a felszolgáló pincérhad, amikor egy fotográfus szerényen a páholy alá állva, onnan akarta a fenséges családot lefotografálni. Amikor a Tolnai-Világlapja fényképezése észrevette, hogy egy másik fotográfus meg akarja előzni, hirtelen a szemben lévő páholyban állította fel uchatius ágyúhoz hasonló monstrum fényképező gépet. A fényképező beállítja a gépet, miközben ezer meg ezer látogató nézi ezt a jelenetet. Ő fenségeek ekkor mintegy adott pillanatra éppen a gép csattanása alkalmával a kezükben lévő Tolnai-Világlapja repülő számát tették arcuk elé és így a Tolnai-Világlapja fényképezése cifra fényképet produkált. Természetes, hogy óriási hahota kísérte ezt a jelenetet.

Tévedés azt hinni hogy a poloskák petéikkel ki nem irthatók. Ha a Löcherer Cimexin poloskairtót használjuk úgy nemszak az élő poloskák pusztulnak el rögtön, de a Cimexin hatása folytán a peték nyomban kiszáradnak s többé ki nem kelnek. — Löcherer Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Kapható: Kollarich gyógyszerárban Nagybecskerek és a készítőnél: Löcherer gyógyszerésznél. Bártfán. 576—203

— Az elveszett aranyóra. Ilyen cím alatt már hirt adtunk arról, hogy Szabóky Karoly nagybecskereki iparfelügyelő neje nemrégiben egy értékes aranyórát vesztített el láncostól együtt. A csendőrségnek, nevezetesen Palkó Sándor járásörmesternek sikerült kinyomoznia, hogy az órát Csáki András itteni udvaros találta meg a Hunyadi- és Szerbtemplom-utca sarkán, aki azután az órát Magyarszentmihályon lakó atyjának adta megőrzés végett s így az értékes óra most megkerült.

— Országos vásár. A nagybecskereki rendőrkapitánysághoz érkezett hírdetmény szerint Kula bács megyei községben folyó hó 31-ikén tartják meg a legközelebbi országos vásárt, amelyre szabályszerű járattal és vérszentes területekről mindenféle állat felhajtható.

— Amerikában meggyilkolt magyar ember. Május 27-én az amerikai Brandenville-ben, a Saxman Coal Co. szénbányatársaság egy Frank Crowe nevű munkásfelügyelője agyonlőtte Csekán Mihály magyar munkást. Az eset, mint Newyorkból írják, a következőképpen történt: A Saxman Coal Co. munkásai néhány hét óta sztrájkoltak s Csekán Mihály is a sztrájkolóknak között volt. Május 27-én a sztrájkolóknak csoportokba verődve álldogáltak s azon fáradoztak, hogy a munkába siető embereket is rávegyék a munka megszüntetésére. Ekkor rendőrséget küldtek ki a tömeg szétoszlására. Ez alkalommal tünt fel Csekán Mihály felügyelőnek, akit két rendőr követett. A felügyelő megparancsolta ezeknek, hogy vegyék Csekánt üldözőbe és tartóztassák le. Csekán a közelbe lévő házába igyekezett jutni, de a rendőrök elvágták az útját, úgy, hogy egy kis szénraktárba rohant, a hová azonban üldözői szintén követték és ott gummitobtjakkal úgy elverték, hogy vértől borítva összeesett és kegyelemért könyörgött. A munkásfelügyelő ezalatt a raktár előtt állott s félkézzei a rendőrök lovait tartotta. Mikor azután ezek kijöttek, hogy a raktár előtt időközben össze gyülekezett tömeget szétoszlássák, a felügyelő előrántotta revolverét s Csekánra akart lőni. A szerencsétlen ember felesége azonban a felügyelő lábai elé vetette magát s úgy könyörgött neki, hogy irtalmazzon férjének s inkább lölje le őt, mint a négy gyermekes családfenntartót. A felügyelő erre az asszonyra irányította fegyverét, de azután hirtelen meggondolva magát, hirtelen lelőtte a védtelen férfit. Crowe felügyelőt ugyan letartóztatták, időközben azonban 8000 dollárnyi

ovadék fejében a tárgyalásig szabadlábra helyezték. A bányatársaság és a vele összekötöttségben lévő helyi hatóságok persze mindent el fognak követni, hogy a bűnösöt a felügyelőre nézve minél enyhébb elintézését nyerjen. Pittsburgi konzulátusunk a bűnösök szigorú megbüntetése végett közbelépett s minden lehetőt megtesz, hogy a brutális eset, amelyhez hasonlóknak Amerikában a bevándorlók sajnos, oly gyakran ki vannak téve, kellő megtorlásban részesüljön.

— Uj szállítási cég Nagybecskereken. Perlmór és Fia szegedi jöhrü szállító cég városunkban, a szerb hitközségi palotában (Szerb-templom-utca) szállítási, bizományi, inkasszó főközlötet nyitott. A szegedi főzlet 1863. év óta áll fenn. A cégnek jó hírneve és kiterjedő összekötöttségei vannak. A szállítási cégre vonatkozólag olvasóink a lapunkban megjelenő hirdetésből bővebb felvilágosítást nyernek. (292—x.10)

— Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Schuster Mihály ág. ev. pásztyi számmellenőr és Csekmanek Iona rk. — Dr. Pollák Győző izr. ügyvéd és Fein Vilma izr.

Születések: Nagy Ferenc rk. asztalos, fiu. — Mires Sándor gk. napszamos, fiu. — Baranyi Pál rk. mindenés, leány. — Chlevnicki János ág. ev. napszamos, leány. — Szilasi István rk. kocsis, fiu. — Pálfi József rk. máv. asztalos, fiu. — Szalgrád Mihály rk. kőműves, fia. — Werndl János rk. cs. és kir. százados, leány. — Grubacski Milivoj gk. földmives fiu. — Levaity Dusan gk. napszamos, fiu. — Nédics Vitályos gk. földmives, fiu. — Janczer Antal rk. szabó, leány. — Eckert János rk. lisztkereskedő, fiu.

Halálozások: Mires Milorád gk. 6 napos, görcsök. — Szvelkics Miklós gk. 19 éves cipész, tüdővész. — Porntanovics Jánosné rk. 29 éves, tüdővész. — Radanov Vidor gk. 10 napos, életgyenge. — Til Péter rk. 55 éves, tüdővész. — Périn Istvánné gk. 53 éves, bélszavartás.

A melenczei Ruzsanda gyógy- iszapfürdő-idény meghosszabbítása,

mely 20—25 fürdő használata után biztos eredménnyel gyógyít a legmakacsabb csontbántalmakat, köszvényes idült izületi rheumát, scrophulósist minden alakjában s minden kenő gyógymódnak ellenálló bőrbetegségeket „Psoriasis prurigo”. Rendellenes vérzésben szenvedő nők és idegbetegségeknél a leghíresebb nemzetközi fürdőket felülmulja, az ez ideig fürdőevadját folyó évi szeptember hó 28-ig meghosszabbítja.

A fürdőtelepen van állandó orvosi segély, gyógyszerház, 4 modernül butorozott és berendezett 100 szobából álló szállodai lakások, vendéglő, sörcsarnok, étterem, gyógyterem. Kitiűnő jó konyha, hűres zene, szép árnyas park, acetylen világítás. m. kir. posta, távírda és távbeszélő-állomás, mi által a fürdővendégeknek minden tekintetben kényelem van biztosítva.

Prospektust és közelebbi felvilágosításokat mindenkinék kívánatra díjmentesen a Ruzsanda fürdő-igazgatósága szolgáltat.

A fürdő-igazgatóságért:

Piperszki Kálmán, ügyvivő. 577—81 Gránits Milán, elnök-igazgató.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése —

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bármennyire is unja már az egész ország a képviselőház felirati vitájában folyó üres szalmacséplést, még mindig nincs vége a vitának. Valósággal dühöng az országházban a magyar betegség, a sok beszéd s így azután a tett, a munka elmarad. A mai ülés is csak arra szolgált, hogy két ember kibeszélhesse magát s az egész ülést. A nemzetiségi Pop-Csicsó István és a Kossuth-párti Mezőssy Béla voltak a mai szónokok és ők töltötték el az időt a házban.

A mai ülésen Náva y Alajos alelnök elnökölt s az üléstermet gyér számu képviselő foglalta el. Az elnöki jelentések után Szilassy Zoltán betérjesztette a közzgazdasági bizottság jelentését a népszámlálási törvényjavaslatról.

Utána Pap Géza, a pénzügyi bizottság előadója betérjesztte a bizottság jelentését a román kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről.

Most következett a fölrirati vita.

Az első felszólaló Pop-Csicsó István nemzetiségi, aki két óra hosszat diskurál és panaszokodik a választásokról, a nemzetiségek sérelmeiről s polemizálni próbál Tisza István gróffal. Miután követeli az általános titkos választói jogot, végezetül a nemzetiségi felirati javaslatot fogadja el.

Utána Mezőssy Béla Kossuth-párti beszél. A függetlenségi elveket fejtegeti, közben pedig ő is a választások ellen panaszokodik. Végezetül kijelenti, hogy a Kossuth-párti javaslatot fogadja el.

Mezőssy beszédével délután fél 2 órakor az ülés véget ért.

Papp Henrik temetése.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Papp Henriket, a kitűnő festőt tegnap délután temették el óriási részvét mellett az Iparművészi iskola előcsarnokából. A temetési szertartást Scholtz Gusztáv evangélikus püspök végezte. Az iparművészeti iskola tanárai nevében Papp Sándor, a Képzőművészek Egyesülete részéről Kacziány Odön festő, a Képzőművészeti Társaság nevében pedig Zala György szobrász bucsuztatta el.

A német szocialisták és a költségvetés.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, a németországi szociáldemokrata párt tiltakozását fejezte ki a fölött, hogy a birodalomgyűlési szociáldemokrata képviselők megszavazták a költségvetést.

Egy lovagias ügy bonyodalmai.

Budapest, július 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az Erősdy főispán és Urmáncy képviselő között felmerült lovagias ügy bonyodalmi még mindig nem érték véget. Az ügyet tisztázó becsületbíró-ság alighogy tegnap nagynehezen meg tudott alakulni és Berzeviczy Albert személyében einököt talált, ma megint újabb bonyodalmak elé került. Ugy volt, hogy a becsületbíró-ság már ma délután dönt, amikor egyszerre csak Berzeviczy Albert kijelentette, hogy ő mégsem vállalhatja az elnökséget, mert ő házelnöki állásánál fogva politikai afférban nem dönthet. Így azután a becsületbíró-ság ma megint új elnököt keresett és sikerült is megnyerni elnöknek Windischgrätz Lajos herceget. A becsületbíró-ság ezután valószínűleg még ma este dönteni fog.

A franciaországi vasuti sztrájk.

Budapest, július 16. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Párisból jelentik, a francia vasutasok mozgalmát még mindig nem sikerült békés mederbe terelni. A helyzet még ma is kritikus, sőt a legújabb jelentések szerint a vasuti sztrájk kitorése már csak egy-két nap kérdése.

Határidő-üzlet.

Budapest, július 16. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli záralkor a következő árakat jegyezték:

Buza (júliusra)	19:06
Rozs (októberre)	14:28
Zab (októberre)	14:30
Tengeri (júliusra)	11:18
Tengeri (uj)	11:26

Közzgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, július 14.

A tőzsde a lefolyt héten — bár a nyári idényre való tekintettel, nagyon szűk keretek közt mozgott az üzlet — szilárd alapirányzatot követett, mely különösen a legutóbbi napokban, a termésbecslést illetőleg közzétételekre került hivatalos jelentés kedvező adatainak hatása alatt élénkebb alakot öltött. A barátságos hangulatot elősegítette azon körülmény is, hogy a newyorki tőzsdéről megnyugtatóbb hírek érkeztek és ott az utolsó heteknek deroute-szerű ármozgalmát immár befejezettnek tekintik. A kedvező hangulat első-

sorban a magyar hitelrészvények áralakulásában jutott kifejezésre, melyek 7 kor. áremelkedést értek el és midőn a kormány részéről egy új járadékkölcsön kibocsátása tárgyában a parlamentben benyújtott törvényjavaslatból kitűnt, miszerint a kölcsönösszeg egy számottevő része beruházásokra lesz felhasználandó; vasmű és gépgyári részvények is élénk érdeklődés tárgyát képezték. Nevezetesen rimamurányi vasműrészvények, Ganz-gyári részvények és Weitzer-vagongyári részvényekben jó kezek részére nagyobb vásárlások eszközöltek, melyek kisebb-nagyobb mérvű árjavulást vontak maguk után.

Az első magyar általános bizt. társ. részvényei a boszniai leányvállalat alapításának kedvező megítélése folytán élénk keresletnek örvendtek, ugyszintén érdeklődés mutatkozott a Pannónia viszontbiztosító részvények iránt is, emelkedő árfolyam mellett. A magyar villamosági és budapesti általános villamosági részvényekben a lefolyt héten ismét élénkebb üzlet fejlődött ki, miután tőzsdei körökben mindinkább megerősödik azon felfogás, hogy Budapest székesfőváros szempontjából végeredményben mégis ezen két vállalat villamos műveinek megváltása fog legmegfelelőbbnek bizonyulni. A Neuschloss-féle nasici tanningyár részvények iránti jó vélemény egyre tart és ennek indokoltágát az ezen papirban beavatott részről történő folytonos vásárlások igazolják.

A befektetési értékek piacán a 40/0-os magyar koronajáradék árjavulása érdemel említést, mely a parlamentáris tárgyalásoknak nyugodt lefolyásával hozható összefüggésbe. A sorsjegypiacnak már huzamosabb idő óta tartó szilárd-sága különösen a Pesti hazai első takarékp. és Erzsébet-szanatórium sorsjegyek iránt nyilvánuló keresletben jutott kifejezésre.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

magyar hitel részvény	833.50	846.25
budapesti közuti vaspálya-részvény	715.50	723.25
Weitzer vagon- és gépgyár részv.	461.50	474.50
magyar vasúti forgalmi részvény	461.50	469.25

□ **Támadás a Gazdák Biztosító Szövetkezte ellen.** Felkértek bennünket a követ. ezó sorok közlésére:

Se szeri, se száma azoknak a közleményeknek, a melyeket a részvénytársasági biztosítók a Gazdák Biztosító Szövetkezetéről a napisajtóban elhelyeznek. A legutóbb a „Pesti Napló“-ban látott napvilágot egy teljesen légből kapott állításoktól hemzsegő közlemény, melynek tartalmát a következőkben cáfolja meg a szövetkezet igazgatósa: A Szövetkezet bejelentett jégkára nem 15 millió korona, hanem 6.5 millió, a miből 5.5 millió már likvidálva van 490.650 koronával s így a hátralevő 1 millió korona betudásával sem több a szövetkezet jégkára eddig 580.000 koronánál. Miután a jégdíj-bevétel 12 millió korona, így még mindig több mint 600.000 korona áll a később bekövetkező jégkárok fedezésére. Megjegyzendő, hogy ez idén az aratás 14 nappal előbbre lévén, számottevő károk, a Királyhagón tuli részek kivételével, már elő nem fordulhatnak. A közlemény rosszhisz mősége persze nemcsak abban van, hogy a bejelentett károk összegét jóformán meghatározza, hanem abban is, hogy a bejelentett összeget úgy veszi, mintha azt egészben ki kellene fizetni. Pedig jól tudják azok, kik az ilyen közleményeket sugalmazzák, hogy a gazdák jégveréskor első ijedelmükben sokszor tényleges kárunkat tizszeresét is bejelentik. Ugyanakkor miből fizetné ki a jégkartell a nála eddig bejelentett 70 milliót meghaladó jégkárát? Nem igaz, hogy a szövetkezet a Hegyalján károsodott, mert ott egyáltalán nem volt érdekelve: nem igaz, hogy a jászóujfalui tüznél érdekelve van, mert a szövetkezetnek ott semmi kára nem volt; nem igaz, hogy viszontbiztosítva nincs, mert nemcsak a tűz- és életbiztosítás de a jégüzletben is úgy van viszontbiztosítva, hogy akár a szövetkezet, akár a biztosítottak károsadása ki van zárva; nem igaz, hogy a szövetkezet pénztárában hiány volt és végül nem igaz, hogy a szövetkezet anyagi válsággal küzd, sőt ellenkezőleg azon gazdáknak, kik rászorulnak, az október 1-én esedékes károkat kívánatra már most folyósítja. Ugyszintén valótlanok és légből kapottak mindazon számbeli adatok is, amelyeket a „Pesti Napló“ a gyengébbek megtévesztésére leadott. Az egész közleményből csak annyi igaz, hogy a kartell-társaságok szeretnék, ha mindez igaz volna. Nem az első s nem az utolsó szárnypróbálgatása ez a lelkiismeretlen versenynek, de mint minden alkalommal, úgy sem most, sem a jövőben nem árthat egy oly kitűnően megállapított intézménynek, mint a Gazdák Biztosító Szövetkezte. A most szóban forgó hírlapi közlemény irójának egyébként alkalma lesz állításai hitelességét beigazolni, mert a szövetkezetek igazgatósága — mint értesültünk — a bíróság előtt ad erre az illetőnek alkalmat.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyitlér.

B rovat alatti közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Alólirott Kolleth Györgyné szül. Ferdinandy Cecilia nagybecskereki lakosnő ezennel közhírré tesztem, hogy férjem Kolleth György nagybecskereki lakos ellen a gondnokság alá helyezési eljárást folyamatba tettem, miért is mindenkit óva intek attól, hogy férjemmel bármiféle jogügyletre lépjen, mert azt bíróilag meg fogom támadni.

Nagybecskerek, 1910. évi július 15.

Kolleth Györgyné,
sz. Ferdinandy Cecilia.

583-1.1

Serravallo
Kina bora vassal
A bécsi 1906. évi egészségügyet kiállításán állami díjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Erősítő szer: gyöngéldedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.
Több mint 7000 orvos elismerésével.
J. SERRAVALLO, és eskir. udv. szállító Triest-Barcola.
Kapható minden gyógyszerüzletben. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1910. május 1-től

Érkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtti 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5-16 óra.
Szegedről: (motorkocs) d. e. 10 óra 21 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:**

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 15 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc, este 9 óra 34 perc.
Szécsányból: este 6 óra 29 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Pancsovára: délelőtti 8 óra 10 p.; este 7 óra 15 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 40 p.
Szegede: (motorkocs) délután 1 óra 20 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 26 p. délelőtti 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtti.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 1 óra 50 perckor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Saját termésű

o- és ujbór

kitűnő, többféle
:: minőségben,
igen jutányosan
:: kapható
Nagybecskereken

Dr. Nagy Dezsőné.

225 x 14

1289/1910. sz.

Szenthubert község előljáróságától.

Hirdetmény.

Községünkben egy drb körülbelül 6 éves jegytelen pejkanca bitangságba vétett. Tulajdonosa felhivatik, hogy az állatot f. évi aug. 1-éig annál is inkább vegye át, mivel ezen határidő lejártá után az állat nyilvános árverésen el fog adni.

Szenthubert, 1910. évi július 7.

582-1.1

Községi előljáróság.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) 5-500.000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, irjanak e címre: 11x37.22

L. Schlesinger, Berlin 18. Deutschland.

Kronsteiner Károly

törvényileg védett és tartós mesz-

façade-festékei.

50 színárnyalatban, kilogrammonként 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta a legjobbnak elismerte és minden utánzatot messze felülmúl. Egyedül célszerű festékanyag már festett façadeoknál.

Email-façade-festékek,

Nem színhagyóak, moshatók, egyszeri affestésre is pompásan fednek, — alapfestés felesleges — email kemények s pusztán hideg vízzel felkenve is már használhatóak. Antiseptikus, — mérge mentes — porózus. Ideális festékanyag helyiségek festésére, valamint még festetlen façadeokhoz, faépítményekhez, nevezetesen: színekhez, pavilonokhoz, kerítésekhez, stb. Minden színárnyalatban kapható. Költség □-méterenkint 5 fillér.

Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.

Kronsteiner Károly, Wien, III. Hauptstrasse No. 120
Depot: Petrović Emil Jarkovác.

512-6.

TANONC

fizetéssel
felvétetik

Almásy és Szepessy

könyv- és papirkereskedésében Nagybecskerek.

Kartellen kívül
Kérjen csak

Apolló-borvizet!

A legideálisabb gyógy- és üdítőital amely borral vagy bor nélkül élvezhető.

Hagyjátok, nyálkaoldó, étvágygerjesztő és anyagcserehajtó természetes forrásvíz!

Literje csak 12 fillér,
1/2 liter csak 10 fillér.

Ugyanezen ár marad akkor,

ha a vevőfél címünkre palack-

ait ládákban, szalmába csomagolva, bérmentve elküldi.

Ha a vevőnek nem volna palackja, úgy felszámítunk 1 literes palackért 16 fillért és 1/2 literesért 10 fillért. Ládáért 1 korona 50 fillér jár. Ha ezeket a vevő Lippa állomásra bérmentve visszaküldi, úgy a felszámított láda és palack arait visszatérítjük. Egész vagy fél vagonrakomány, esetleg egész fuvar vételénél, a forrásnál átvéve, nagyobb árendmény.

Délmagyarországi kizárólagos eladási hely:

Lukács Ignác, Arad, Petőfi-

utca 10. szám. (581-3-1)

Az Apolló-borviz

Kutkezelősége:

Lippa, Temesmegye.

Jelzálogkölcsonök

65 évre is, tőke és kamattörlesztés 4-75% birtokokra és földekre, legmagasabb kölcsönök, költségmentes konvertálás, II-ik helyre, továbbá községi és városi kölcsönök. Közvetítő tiszteletdíjban részesülnek. Szigorú titoktartásért jótállás vállaltatik.

Gyors elintézés Gyors elintézés.

Kovács és Fleischmann

Budapest, VII., Károly-körút 5.

Telefon 129-53. :: Telefon 129-53.

Magyar és német levelezés.

542-43

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 **koronás heti részletek** fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban **betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékesé válik.**

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyen módon jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság

264x71-46

Kitünő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is

régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítást, hangolást stb.

WEISSER ADON,
orgona-építő és zongorahangoló,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője

Nagybecskerek,
Gizella-part 6.

439—107.

Fix fizetés.

és magas jutalék mellett alkalmazunk vidéki ügynököket részletfizetésre való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300—400 korona. Hecht bankház, részvénytársaság. Budapest, Ferenciek-tere 6.

464—x 6

Házhelyek és kotárkák

a volt Bauer-féle telken az Aradai-ut folytatásában

eladók.

Dr. HEINERMANN.

515—4.4

Kristály forrassavanyuviz.

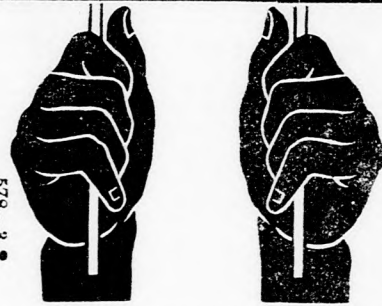
Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer és csemegeüzletben, jobb vendéglőben és kávéházban.

Szt. Lukács fürdő Kútvállalat R.-t. Budapest (Buda.)
496. 8—6

Eladó ház.

A váraljai-utca 1036/58. sz. ház 3 szobából s a szükséges mellékhelyiségekből álló lakással és timárteleppel szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

Miniszteri engedéllyel létesített

„Magyar Otthon”

uj fiunevelő intézet (konviktus)

Temesvár-Erzsébet város, Kisfaludi-tér

elkészült és megnyílik a jövő tanévre, a **felvételek már megkezdődtek.** Kiválóan berendezett mintaintézet közel az iskolákhoz, szabad téren. Családi nevelés, megfelelő nevelő személyzettel, jó ellátás.

Részletes prospektus ingyen

Hoffmann Miklós
intézeti igazgató.

489. 10—8.

Uradalmak, gadák és cséplőgép tulajdonosok figyelmébe

Mentőszekrény

cséplőgépekhez előírás szerint. Mentőszekrényhez **egyes hiányzó részek.** — Állatgyógyászati és fertőtlenítő szerek. — Továbbá mindennemű drogua áruk, kötszerek, **gummikülönlegességek** stb. minden a legjobb minőségben kaphatók **Melkuhn Dezső** drogueria az „Arany csillag”-hoz Nagybecskerek.

Telefon 95 sz. 465—15 11

Szép, szebb, legszebb lesz az a hölgy, aki a világhírű Hajós-féle

Aradi Ibolya-Cremet

használja.

Varázsszerű gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bőrvörösséget és mindenemű arc-tisztatlanságot.

Minden hölgy, aki e csodacrémet csak egyszer használja, el van ragadtatva annak kitünő hatásától.

Ára egy tégelynek 1 korona. — Dupla nagyságú tégely 2 korona.

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásnál csakis Hajós-féle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerárában Arad.

Nagybecskereken: **MELKUHN DEZSŐ** ut drogueriájában, továbbá minden nagyobb 434—20.14 gyógyszerárában.

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1910. évi május hó 1-től.

Oda.					Zsombolya—Nagy-Becskek.					Vissza.					Oda.					Nagy-Becskek—Pancsova-Józsefváros.					Vissza.						
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.		
6006	6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	1.					6004/03	6007	6016/15	6005	6014/13	6206.	6212.	6202.	2.					6201.	6211.	6263	I-III. osztály					
I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály						
830	805/1015	815	ind. Budapest-ny.-pályaudv. (172.)	érk.	125	720	805/1015	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	635	720	805/1015	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	635	720	805/1015	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	635	720	805/1015	815	ind. Budapest-nyug.-pályaudv. (8.)	érk.	635	720	
255	210	1149	ind. Szeged (172)	érk.	953	1257	255	210	1149	ind. Szeged (8.)	érk.	235	1234	255	210	1149	ind. Szeged (8.)	érk.	235	1234	255	210	1149	ind. Szeged (8.)	érk.	235	1234	255	210	1149	
422	—	116	ind. Temesvár-Józsefváros (172)	érk.	738	604	422	—	116	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	104	1031	422	—	116	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	104	1031	422	—	116	ind. Nagy-Kikinda (9. 8.)	érk.	104	1031	422	—	116	
530	450	304	ind. Zsombolya (172, 184)	érk.	628	416	530	450	304	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	—	515	530	450	304	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	—	515	530	450	304	ind. Nagy-Becskek (8. 1.)	érk.	—	515	530	450	304	
536	456	311	érk. Uj-Zsombolya (184)	ind.	621	408	536	456	311	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	—	510	536	456	311	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	—	510	536	456	311	érk. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	ind.	—	510	536	456	311	
540	500	316	ind. Uj-Zsombolya (184)	érk.	619	403	540	500	316	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	érk.	827	456	540	500	316	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	érk.	827	456	540	500	316	ind. N.-Becskek-Bp. (1. 7.)	érk.	827	456	540	500	316	
554	514	332	↑ Klári	↑	606	350	554	514	332	↑ *N.-Becskek-Gyártelep	↑	818	447	554	514	332	↑ *N.-Becskek-Gyártelep	↑	818	447	554	514	332	↑ *N.-Becskek-Gyártelep	↑	818	447	554	514	332	
608	523	341	↑ Kécsa	↑	557	341	608	523	341	↑ érck. Sándorudvar (1.)	↑	809	438	608	523	341	↑ érck. Sándorudvar (1.)	↑	809	438	608	523	341	↑ érck. Sándorudvar (1.)	↑	809	438	608	523	341	
610	530	349	↑ *Kuriácska	↑	549	332	610	530	349	↑ ind. Szécsány (1.)	↑	808	433	610	530	349	↑ ind. Szécsány (1.)	↑	808	433	610	530	349	↑ ind. Szécsány (1.)	↑	808	433	610	530	349	
628	550	408	↑ Csene	↑	540	322	628	550	408	↑ ind. Sándorudvar (1.)	↑	808	433	628	550	408	↑ ind. Sándorudvar (1.)	↑	808	433	628	550	408	↑ ind. Sándorudvar (1.)	↑	808	433	628	550	408	
639	603	422	↑ Torontál-Ujvár	↑	510	302	639	603	422	↑ Ércka-Zsigmondfalva	↑	757	422	639	603	422	↑ Ércka-Zsigmondfalva	↑	757	422	639	603	422	↑ Ércka-Zsigmondfalva	↑	757	422	639	603	422	
650	614	436	↑ Oregfalva	↑	554	251	650	614	436	↑ Tomasoócz	↑	732	357	650	614	436	↑ Tomasoócz	↑	732	357	650	614	436	↑ Tomasoócz	↑	732	357	650	614	436	
658	622	445	↑ Ó-Telek	↑	441	242	658	622	445	↑ Torontál-Ozora	↑	712	335	658	622	445	↑ Torontál-Ozora	↑	712	335	658	622	445	↑ Torontál-Ozora	↑	712	335	658	622	445	
709	633	459	↑ Jánosföld	↑	430	231	709	633	459	↑ érck. Antalfalva (5.)	↑	651	314	709	633	459	↑ érck. Antalfalva (5.)	↑	651	314	709	633	459	↑ érck. Antalfalva (5.)	↑	651	314	709	633	459	
733	650	520	↑ Párdány	↑	416	218	733	650	520	↑ ind. Számos (5.)	↑	401	401	733	650	520	↑ ind. Számos (5.)	↑	401	401	733	650	520	↑ ind. Számos (5.)	↑	401	401	733	650	520	
746	702	533	↑ Fény	↑	402	202	746	702	533	↑ ind. Antalfalva (5.)	↑	649	304	746	702	533	↑ ind. Antalfalva (5.)	↑	649	304	746	702	533	↑ ind. Antalfalva (5.)	↑	649	304	746	702	533	
756	713	545	érk. Módos (167.)	ind.	350	150	756	713	545	érk. Bázias	ind.	615	290	756	713	545	érk. Bázias	ind.	615	290	756	713	545	érk. Bázias	ind.	615	290	756	713	545	
—	—	—	ind. Bázias	érk.	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Temesvár-Józsefv. (167.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Módos (167.)	érk.	514	841	—	—	—	ind. Módos (167.)	érk.	514	841	—	—	—	ind. Módos (167.)	érk.	514	841	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	érk. Szécsány (171, 180)	ind.	455	820	—	—	—	érk. Szécsány (171, 180)	ind.	455	820	—	—	—	érk. Szécsány (171, 180)	ind.	455	820	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Szécsány (171, 180)	érk.	447	750	—	—	—	ind. Szécsány (171, 180)	érk.	447	750	—	—	—	ind. Szécsány (171, 180)	érk.	447	750	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	érk. Versecz (3.)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Versecz (3.)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Versecz (3.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Versecz (3.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Versecz (3.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Versecz (3.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Alibunár (4.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Alibunár (4.)	érk.	—	—	—	—	—	ind. Alibunár (4.)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	↑ Szárcsa	↑	484	736	—	—	—	↑ Szárcsa	↑	484	736	—	—	—	↑ Szárcsa	↑	484	736	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	↑ Ernesztháza	↑	423	724	—	—	—	↑ Ernesztháza	↑	423	724	—	—	—	↑ Ernesztháza	↑	423	724	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↑ *Pusztá-Kenderes	↑	413	714	—	—	—	↑ *Pusztá-Kenderes	↑	413	714	—	—	—	↑ *Pusztá-Kenderes	↑	413	714	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	↑ Lázárföld	↑	405	706	—	—	—	↑ Lázárföld	↑	405	706	—	—	—	↑ Lázárföld	↑	405	706	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Sándorudvar (179)	ind.	352	652	—	—	—	érk. Sándorudvar (179)	ind.	352	652	—	—	—	érk. Sándorudvar (179)	ind.	352	652	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	ind. Sándorudvar (179)	érk.	351	651	—	—	—	ind. Sándorudvar (179)	érk.	351	651	—	—	—	ind. Sándorudvar (179)	érk.	351	651	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. *N.-Becskek-Gytelep	ind.	342	641	—	—	—	ind. *N.-Becskek-Gytelep	ind.	342	641	—	—	—	ind. *N.-Becskek-Gytelep	ind.	342	641	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	ind.	333	631	—	—	—	érk. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	ind.	333	631	—	—	—	érk. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	ind.	333	631	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	ind. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	érk.	—	—	—	—	—	ind. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	érk.	—	—	—	—	—	ind. N.-Becskek-Bpart (179, 180)	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Nagy-Becskek (178, 179)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Becskek (178, 179)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Becskek (178, 179)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Szeged (178)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Szeged (178)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Szeged (178)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Budapest-ny. p. u. (178, 172)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Budapest-ny. p. u. (178, 172)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Budapest-ny. p. u. (178, 172)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	érk. Nagy-Kikinda (8. 9.)	ind.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

* Minden csütörtökön és vasárnap közlekedik.

Keskenyvágányú vonal.

Oda.					Zsombolya—Nagy-Becskek-Bégapart.					Vissza.					Oda.					Temesvár-Józsefváros—Módos.					Vissza.				
T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.	T. v. sz. sz.	Vegyes-vonat	Sz.-v.	V.-v.	V.-v.
5988.	5912.	5914.	7.					5911.	5913.																				